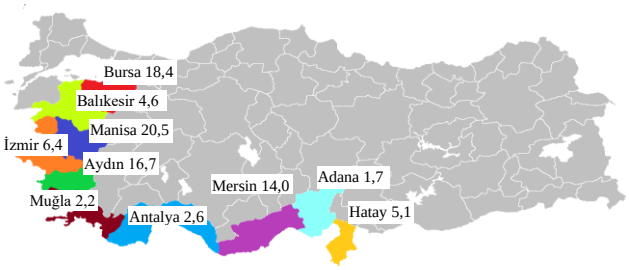
TÜRKİYE

- TÜİK verilerine göre 2024 yılında Türkiye 3,8 milyon ton dane zeytin üretimi ile tarihi rekorunu kırmıştır. Bunun 1,2 milyon tonu sofralık zeytindir. Sofralık zeytin potansiyeli 1,2 milyon ton olmakla birlikte, fiili ticarete konu olan ve sofraya ulaşan net 750 bin tonu sofralık zeytin (siyah ve yeşil) olarak 2024/25 sezonunda işlenebilmiştir. İç tüketim artarken, bir sonraki yıla güçlü bir devir stoku yapılmıştır.
- Türkiye bu sezonda 100 bin tonun üzerinde ihracat miktarıyla tarihi rekor kırmıştır. En büyük pazarlar Almanya (%30), Irak (%18) ve Romanya (%8) olmuştur.
- Sofralık zeytinde iç piyasaya yönelik doğrudan ithalat yapılmamıştır. Girişlerin %98'i Suriye menşeili olup, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında sadece işlenip ambalajlanarak yeniden ihraç edilmek üzere getirilmiştir.
- Rekolte baskısıyla çiftçinin (toptan) dane zeytin satış fiyatları düşmüştür. Ancak yurtiçi enflasyon, ambalaj, lojistik ve özellikle hasat işçiliği yevmiyelerinin fazlasıyla artması nedeniyle, marketlerdeki perakende fiyatlar aynı oranda düşmemiştir.

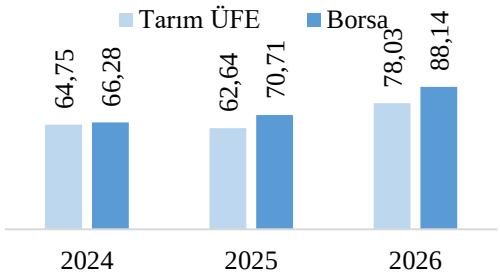
Türkiye sofralık zeytin verileri (1.000 ton)

	2021	2022	2023	2024	2025
Dane zeytin üretim	1.739	2.976	1.520	3.750	2.450
Sofralık zeytin üretim	556	938	490	1.166	650
Sofralık zeytin alanı	2.303	2.326	2.387	2.434	2,504
Verim (kg/ağaç)	11	18	9	22	12
Sofralık zeytin ihracat	50	110	100	100	125

Türkiye sofralık zeytin üretiminde önemli iller (2025,%)

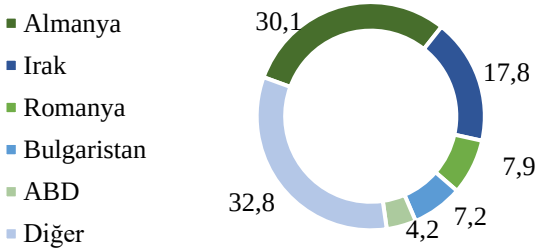

Sofralık zeytin fiyatları (TL/kg)

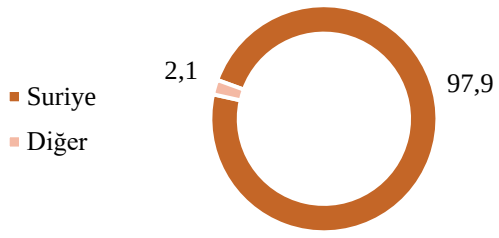

*2026 verileri beş aylıktır.

Türkiye'nin sofralık zeytin ihracatı (2025/26,%)

Türkiye'nin sofralık zeytin ithalatı (2025/26,%)

Zeytin destekleme birim fiyatları (TL/da)

Destek türü	Kategori/Destek adı	Destek Katsayısı	2025	2026
Temel destek	1. Kategori	1,0	244,0	310,0
Üretimi geliştirme desteği				
-Sertifikalı/Standart fidan kullanım desteği	Standart	2,0	488,0	620,0
	Sertifikalı	5,0	1.220,0	1.550,0
-Organik tarım desteği (2. kategori)	Bireysel	0,6	146,4	186,0
	Grup	0,3	73,2	93,0
-İyi tarım uygulamaları desteği (2. kategori)	Bireysel	0,6	146,4	186,0
	Grup	0,3	73,2	93,0

Sertifikalı/Standart fidan kullanım desteği yeni bahçe tesisinde verilmektedir. İyi tarım uygulamaları desteğinde açıkta üretim verileri dikkate alınmış

SOFRALIK ZEYTİN

2026 - Temmuz

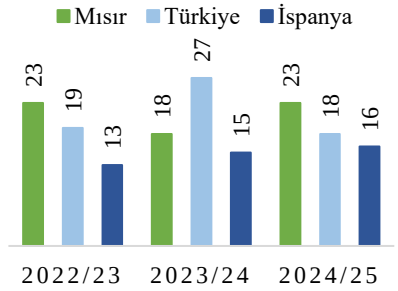
DÜNYA

- Uluslararası Zeytin Konseyi verilerine göre 2024/25'de dünya sofralık zeytin üretimi bir önceki yıla göre %19 artarak yaklaşık 3,3 milyon ton düzeyinde olmuştur. Türkiye sofralık zeytin üretiminde ile birinci olmuş, Türkiye'yi Mısır ve İspanya takip etmiştir.
- Sofralık zeytinde başlıca ihracatçı ülkeler; İspanya, Türkiye, Yunanistan, Fas ve Mısır'dır.
- Başlıca tüketici ülkeler; Türkiye ve Mısır'dır.
- ABD üretimi kısıtlı olmasına rağmen, dünyanın en büyük sofralık zeytin ithalatçısı ve tüketicisidir.
- Mısır, yeşil sofralık zeytinde küresel piyasa yapıcı aktörlerden biri haline gelmiştir.
- İspanya, sofralık zeytin üretimini sınırlı tutmayı tercih etmektedir. Yunanistan ve İtalya ise yüksek hacimli üretim yerine coğrafi işaretli, iri kalibreli ve yüksek birim fiyatlı sofralık zeytin ihracatına odaklanmıştır.
- Dane zeytin destekleme primi kaldırılmış, yeni destekleme sistemine geçilmiştir.

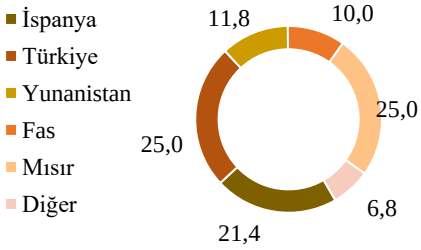
Dünya sofralık zeytin verileri (1.000 ton)

	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Üretim	2.838	3.108	3.229	2.797	3.317
Tüketim	2.848	2.855	2.895	2859	3.015
İthalat	715	769	734	755	740
İhracat	714	771	734	755	736
Fiyat (€/100 kg)	279	315	334	404	438

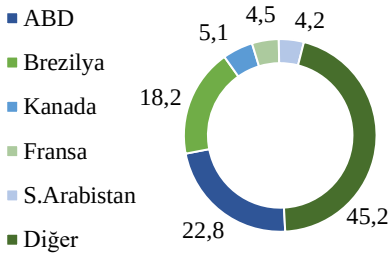
Ülkelere göre sofralık zeytin üretimi (%)

Ülkelere göre sofralık zeytin ihracatı (2024/25, %)

Ülkelere göre sofralık zeytin ithalatı (2024/25, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Küresel iklim krizi nedeniyle Akdeniz havzasındaki diğer devletlerin (Mısır, İspanya, Yunanistan) yaşadığı arz sıkıntıları ve Türkiye'nin peş peşe kırdığı tarihi üretim/ihracat rekorları ile şekillenmektedir.
- 2025/26'da dünyada geçici arz daralması yaşanmaktadır. Küresel arz %12 daralarak 2,9 milyon tona gerilemiştir. Küresel tüketim ise 2,85 milyon ton seviyesinde dengelenmiştir.
- 2026/27 Küresel rekoltenin iklim şartlarının düzelmesiyle yeniden toparlanma eğilimine girdiği ve 3,1 milyon ton eşiğini aşacağı öngörülmektedir.
- AB, verdiği destekleri karbon emisyonu azaltılması, su tasarrufu, kimyasal ilaç kullanımının sınırlandırılması gibi şartlara bağlamıştır. Bu durum AB sofralık zeytin üretim maliyetlerini arttırmıştır.
- Uluslararası zincir marketler, izlenebilirliği olan ve tescilli zeytin çeşitlerini satmak tercih etmektedir.
- TÜİK verilerine göre dane zeytin üretimi geçen yıla göre azalarak, 2025'de yaklaşık 2.5 milyon ton oldu. Yağlık zeytinde ciddi düşüş olurken, dane yapısının iri ve kaliteli olması sofralık zeytin miktarının korunmasını sağlamıştır.
- TÜİK Bitkisel Üretim 1. Tahmin verilerine göre 2026 yılı zeytin üretimi yaklaşık 3,8 milyon ton düzeyinde açıklandı. Bu durumun sofralık zeyitn 2026/27 sezonunu üretim ve ihracat yönlerinden olumlu yönde etkileyeceği beklenmektedir.
- Yeni destekleme modelinde, dane zeytin prim desteği olmasa da mazot ve gübre "Temel Destek" olarak birleştirmekte ve dekar başına ödemeleri artırmaktadır. Yeni sistemde organik tarıma, ilaçsız mücadele gibi sürdürülebilir önlemlere ek teşvikler verilmektedir.
- Devlet arz fazlasını eritmek için ambalajlı ve coğrafi işaretli ürün ihracatına yönelik navlun ve tanıtımla ilgili desteklerini artırma eğilimindedir.

Hazırlayan: Dr. Zerrin ÖZKAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Tablo ve grafiklerin kaynakları; TÜİK, UZZK, ATB, IOOC, ITC ve FAO'dur.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zerrin.ozkan@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGE